

„Ne szivja fel egyetlen város ennek az országnak kulturerejét.”

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter hétfőn délután megérkezett Szegedre.

(A Délmagyarország munkatársától) Hétfőn délután a budapesti gyorsal Szegedre érkezett Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, hogy megsejmelje az egyetemi építkezéseket és kedden délelőtti tíz órakor résztvegyen az egyetemi építkezési bizottság ülésén. A minisztert ünnepélyesen fogadták a pályaudvaron, ahol megjelent a főispán, a polgármester a város tanácsával, a szegedi katolikus papság Várhelyi József prelátus vezetésével, az egyetem tanári kara és ifjúsága, a hatóságok és egyesületek vezetői.

A gyors pontosan érkezett be az állomásra. A kultuszminiszter az egyik elsőosztályú kocsiából szállt ki.

Dr. Somogyi Szilveszter

polgármester üdvözölte a minisztert abból az alkalomból is, hogy olaszországi diadalutjáról visszaérkezett.

— Egy nagy, diadalmas, hatalmas, gazdag, művelt és minden tekintetben boldog nemzet tagja ha a külföldre megy — mondotta —, magával viszi a hazájának, boldogságának, hatalmának tudatát és érzését, de tagjának lenni egy letipott, megalázott, lelkében is teljesen összetört nemzetnek, ez már maga is bizonyos lelki emelkedettséget tételez fel. A nagy és hatalmas nemzetnek az államférfia ha megjelenik egy idegen államban, az nem egyéni értéke szerint mérelik meg, hanem hatalmas országa összes értékei szerint. Ellenben ha egy szegény, kis nemzet vezető államférfia jelenik meg a külföldön, akkor őt ott az egyéni kiválósága és értéke szerint becsülik meg. Amazt emeli a nemzete, emez a nemzetét emeli. Mi, szegediek, különösen büszkék vagyunk arra, hogy ennek a szomorú magyar időnek ilyen kiváló kultuszminisztere van s büszkék vagyunk arra, hogy Szegednek, a legnagyobb vidéki városnak a közönsége úgy fogadja Nagyméltóságodat, mint az edesanya a hosszú utról visszatért és rég nem látott, kedves gyermekét.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter

meghatva mondott köszönetet az üdvözölő szavakért abból az alkalomból, hogy Olaszországból hazatérve kötelessége teljesítésére ismét Szegedre jött. Mi Olaszországba hirdetni mentünk

a magyar igazságot és a trianoni igazságtalanságot, de hogy hitelt adtak szavunknak, annak az volt az alapja, hogy a magyar nemzet olyan kollektív erőfeszítést tett az ő összeomlása óta, amely Európában jóformán egyedül áll. Pénzügyi és gazdasági lábpraállásunk, kulturális haladásunk olyan tényezők, amelyek előtt a pártatlanul gondolkozó külföld szemel nem hunyhatott, szemel nem is hunyt és elismerte azt a munkát, amit a magyar nemzet az utolsó 8–9 év alatt pártatlanul szomorú viszonyok között végzett.

— Végigjárva Olaszországot, azt láttam, hogy nem koncentrálták a fővárosba, Rómába a kulturgócponctot, hanem bölcs előrelátással megtették Rómát az ország fővárosává, de ugyanazzal a szeretettel ápolják a vidéki gócpontokat is. Azért jöttem ide — mondotta —, hogy egyetemet, középiskolát és tanyai iskolát építsünk, hogy ne szivja fel ennek az országnak kulturerejét egyetlen város, hanem bizonyos arány szerint osztassék meg minden közösséggel, hogy egy szívvel-lelkkel a magyar feltámadás érdekében dolgozhassunk.

A miniszter és kísérete Nagy Árpád h. államtitkár, Sváb Gyula h. államtitkár, Dulovits Árpád min. tanácsos, Mészáros József min. tanácsos, Magyar Zoltán min. tanácsos, Badits Aurél min. osztálytanácsos, Korb Flóris, az egyetemi építkezések műszaki vezetője, Denhoff Antal min. osztálytanácsos, Alszegehy Kálmán miniszteri titkár és a minisztert fogadó előkelőségek ezután dr. Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök lakására mentek.

A miniszter megtekintette ezután

az egyetemi építkezéseket

és este dr. Aigner Károly főispán vacsorát adott a kultuszminiszter tiszteletére. Kedden délelőtti a kultuszminiszter elnöklésével ülést tart az egyetemi építőbizottság, amelyen tárgyalni fognak a polgári iskolai tanárképző, az internátusok, valamint a klinikák további építése ügyében. Az ülés után ebédre Somogyi Szilveszter polgármester látja vendégül a minisztert. Kedden délután az újabb építendő tanyai népiskolák helyét jelöli ki a miniszter. Este a megyéspüspök vendége lesz és az éjféli vonattal visszautazik Budapestre.

munkánkat és elhomályosították az antiszemizmust.

Ma az antiszemizmus a legkritikusabb óráit éli

és nincs más teendő, mint várni. Felmentést kér, mivel az inkriminált kifejezéseket nem használta.

A bíróság Kádár kihallgatása után dr. Balló István tanfelügyelőt, Zentbauer Jánost és Jeck Ferenc MÁV ellenőrt hallgatták ki, akik kijelentették, hogy az inkriminált kifejezések elhangzására nem emlékeznek.

Szőke Gyula

rendőrségi gyorsíró,

Pintér Károly és Adamkovics János detektívek azonban a nyomozás során feltérhelő vallomásaikat fentartották és kijelentették, hogy Kádár Lehel tényleg használta az inkriminált kifejezéseket.

Ezután dr. Papp Sándor ügyészségi alelnök mondotta el vádbeszédét. Elhiszi, hogy a tanuk nem emlékeznek Kádár beszédére, mert az nem is a kihallgatott tanuknak beszélt, hanem a gyűlésen megjelent közönségnek. A vádat bizonyítva látja és a kihallgatott hivatalos közegek vallomásából azt látja, hogy Kádár beszéde alkalmas volt arra, hogy a zsidó vallású polgárok ellen gyűlöletet keltsen.

— A vádlott jóllehet már büntetve volt, — mondotta az ügyészségi alelnök —, enyhítő körülménynek kérem betudni, hogy ő egy eszmének fanatikus híve és hogy izgatott hangulatban mondotta el beszédét.

A védelem felmentést kéri, mivel a vádat nem látja beigazoltnak, legalább is olyan mértékig, hogy nyugodt lelkiismerettel lehetne ítéletet hozni.

A zárszó jogán

Kádár Lehel még egyszer felszólalt és kifejtette, hogy ha beszéde tényleg izgató ten-

„A mai társadalomban nem érdemes nagy célokért küzdeni, az antiszemizmus a legkritikusabb óráit éli”, — mondotta Kádár Lehel a szegedi törvényszék előtt.

Hítfellekezet elleni izgatás miatt kétheti fogházra ítélték.

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi törvényszék Vild-tanácsa előtt hétfő délelőtti Kádár Lehel ismét hítfellekezet elleni izgatás címén ült a vádlottak padján. A vád szerint Kádár Lehel 1925. június 28-án a Korzó Mozi nyári helyiségében megtartott ébredő-gyűlésen „Mérésékelt ember” címen beszédet mondott. A beszédből a gyorsírói jegyzetek alapján az ügyészség a következő kitéltet inkriminálta:

— „A világ legnagyobb rablója a zsidó. Idegenből lopódzott be hozzánk és miután mindent kiraboltak, tönkretették az országot.”

Az ügyészség

megállapításai szerint Kádár Lehel beszédének ez a része alkalmas arra, hogy a zsidó vallású állampolgárok ellen gyűlöletet szítson és ezért ellene hítfellekezet elleni izgatás büntette címén indult meg az eljárás. Ez ügyben a szegedi törvényszék már több esetben kítűzte a főtárgyalást, Kádár Lehel azonban minden alkalommal betegelet jelentett és így a törvényszék az esetenként kítűzött főtárgyalásokat rendre elnapolta.

Kádár Lehel a hétfői főtárgyaláson végre megjelent és állandó betegeskedésére hivatkozva kérte a bíróság szíves elnézését, hogy a múltban nem jelenhetett meg a tárgyalásokon. A vádlott Szegedre érkezését különben a szegedi kurzuslap már a vasárnapi számban bejelentette.

Az állomáson ünnepélyesen fogadták

és vasárnap este bankettet rendeztek tiszteletére.

A hétfő délelőtti főtárgyaláson a vádirat ismertetése után

Kádár Lehel

hallgatta ki a bíróság, aki kijelentette, hogy bűnösnek nem érzi magát, mert emlékezete szerint az inkriminált kifejezéseket nem abban az értelemben használta, ahogy a vádirat feltünteti.

Védekezése során hosszabban beszélt a mai politikai helyzetről és a zsidókérdésről.

— Ha elolvasom az inkriminált kifejezéseket — mondotta Kádár —, azt látom, hogy mindig az én személyem az ütköző pont. Ennek oka a mai rendszerben rejlik, amely megfojtja a sajtószabadságot.

Én már levontam ebből a konzekvenciákat, halkabb ütemű lettem, nem meggyőződésből, hanem azért, mert tovább már nem bírom a zaklatásokat. Mert ilyen viszonyok között nagyon nehéz küzdeni.

A zsidókérdésről szólva a már ismert antiszemita szövegeket hangoztatott. A zsidók csinálták a forradalmat, a bolsevizmust, minden az ő kezükben, a keresztények megalkudtak velük...

— Így borzalmas helyzetbe kerültünk és rájöttem arra, hogy

a mai társadalomban nem érdemes nagy célokért küzdeni.

— De magyar vagyok és a nagy nemzeti célok néha mégis arra késztetnek, hogy fel-emeljem szavam, mert a zsidókérdés problémáját tovább is fent kell tartani, de sajnos a mai napisajtóban ezt már nem lehet hirdetni. Így kénytelen vagyok apostolként járni az országot és hirdetni a magyarság igéjét.

— A legutóbbi időkben hozott bírói ítéletek kimondták, hogy a zsidóság nem faj, hanem felekezet és így ezzel megnehezítették

Emésztési és vérkeringési
**zavaroknál,
főfájásnál**
legjobb a természetes

Schmidt hauer

**I
G
M
Á
N
D
I**

keserűviz